

Makkár dálkkodanvuogit gávdnojit?

Gávdnojit mánggalágán buktagat ja dálkkodanvuogit dihkkiid vuostá. Našunála álbmotdearvvašvuodainstituhtta ávžžuha geavahit kemijjalaš ávdnasiid. Gávdnojit maiddá luonddubuktagat, neavvagat, elektrihkalaš čohkumat, noavkenjálbmestuhkat ja dihkkečohkkumat plastihkas ja metállas.

Kemijjalaš ávdnasat

Kemijjalaš ávdnasiin leat ávdnasat mat váikkuhit dihki guovddášneavfierbmái, ja goddet sihke dihkkiid ja maniid. Fertet fas geardduhit dálkkodeami gávccii beaivvi mannjá vai vejolaš aiddolállon čivrosat cevzet suddjejuvvon maniid siste, jápmet. Dálkasiid sáhtát oastit reseptta haga apotehkas. Dálkkodeapmi lea hui álki ja lea jođánis ja beaktilis vuohki beassat eret dihkkiin. Olgoriikkas eai ávžžut mánáid geain lea ástmá dahje allergiija, geavahit linimeantta.

Luonddubuktagat ja neavvagat

Luonddubuktagat leat dávjá ráhkaduvvon oljjus, ovdamearkka dihtii anis-, kokos- ja teatreooljuin. Oljju geažil šaddá dihkkiid váddásat darvvihit maniid vuoktačalbmai ja olju sáhttá maiddá dahppet dihki áibmokanálaid. Ii gávdno vuos dutkan mii duođašta bohtosiid. Muhtin olbmot sáhttet oazžut allergiijalaš reakšuvnnaid oljjuid hája geažil.

Dihkkečohkumat

Dihkkečohkun geavahuvvo váldit eret dihkkiid ja maniid vuovttain. Čohkumiid kvalitehta lea nuo ja ná. Olu dihkkečohkumat leat ráhkaduvvon plastihkas oanehis bániiguin, dáiguin ii sáhte dihkkemaniid jávkadit. Čohkumat leat ráhkaduvvon iskat lea go olmmoš dihkkan. Gávdnojit dihkkečohkumat metállas guhkes bániiguin. Okta dain lea NitFree mii iežas erenoamáš mikrokánalaiguin bániin maiddá váldá dihkkemaniid. Jus vállje dálkkodanvuogi mas dusse čohku vuovttaid, de lea hirmat dehálaš ahte lea dárkil ja geavaha buori áiggi. Lea beaktil geavahit čohkuma oktan eará dálkkodemii, ovdamearkka dihtii linimenttain, oazžun dihtii eret maniid ja jápmán dihkkiid.

Elektrihkalaš čohkun

Dát lea čohkun mii doaibmá bahteriin ja sádde signálaid ja elrávnnji jus gávdná juoidá vuovttaid siste. Dát sáhttá reageret ganaide, muhto seammás sáhttet unnimus čivrosat ceavzit. Čohkun ii gotte maniid.

Noavki

Dihkkanjamán lea njálbmestuhkka mii heive eanaš novkkiide. Noavkevuohki lea hui álki. Gávdnojit geavattaš lihtit gosa sáhttá čoaggit dan maid vuovttain oazžu eret. Ferte mánggii geardduhit dán dálkkodanvuogi go dát vuohki ii váldde eret dihkkemaniid. Dihkkanjamán heive bures olbmuide geain lea fobiija danne go olmmoš ii dárbbas guoskat dihkkiid. Dihkkanjamán jávkada sihke gavjjaid, lávlliid, ganaid, čivrosiid ja dihkkiid vuovttain ja oaiveasis.

Dihkkemanni sevdnjes- ja čuvgesvuovttas Bábir man alde leat vuovttat, dihkkemaniit ja čivrosat

DIHKIT

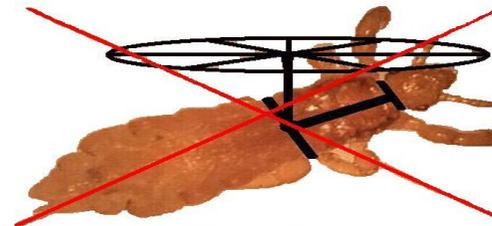
EAI

SÁHTE

NJUIKUT

EAIGE

GIRDIT!

LUSFRI NORGE-GIHPA DIHKIID BIRRA

EAKTODÁHTOLAŠ SEARVI

www.lusfrinorge.no

DIEĐUT DIHKIID BIRRA

- Dihkit leat leamaš giksin olbmuide don doloža rájes.
- Dihkit (Pediculus capitis) ellet vuovttain lahka oaiveasi.
- Dihkit loktet buoremusat t-avádagas niskkis, oaivečoga guvlui ja geađđašis.
- Olbmo varra lea dihki áidna biebmui.
- Rávis dihkki dárbaša vara guktii jándoris vai nagoda mannet.

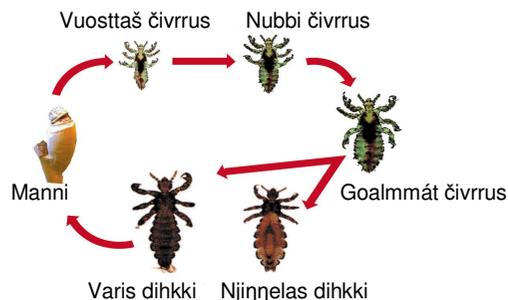
- Dihkit leat smávva, soajáhis divrrit. Dat eai sáhte girdit eaige njuikut.
- Rávis dihkit leat unnit, su. 2–3 mm guhku. Dat sáhttet leat čuovgadat, measta čađačuovgít dahje seavdnjadat.
- Dihkis leat golbma bára juolggi gaccaiguin mat leat sivdniduvvon doallat gitta vuoktačalmmis.
- Dihkki johtá hui johtilit goikevuovttain.
- Dihkiid lea measta veadjetmeahtun oaidnit jus ii čogo dihkkečohkumiin.
- Ii dárbaša saknjidit vaikke vel dus leat dihkit.

Geat ožžot dihkiid, ja mo dat njommot?

- Dihkit loktet buot olbmuid alde. Jus dus leat vuovttat ja oaiveassi, de leat dat doarvá dihkkái.
- Sáhtát dihkkat go nuppi olbmo oaivi/vuovttat gusket dutnje.
- Leat eanaš mánát golmmas guovttenuppelot jahká geat dihkket.
- Olbmo dihkit eai eale elliid alde.

Man guhká eallá dihkki, ja mii dáhpáhuvvá?

- Rávis njiŋnelas dihkki sáhtta mannet eanemusat gávccii mani jándoris.
- Gihkama maŋŋá sáhtta mannet 56 mani.
- Manit leat 0,3 x 0,8 mm (lea dego smávva sátočalmmázat)
- Manit darvviuvvojit vuoktačalmmái vuhčosiin ja leat dego "liibmejuvvon" dasa gitta.
- Dihkki manne moadde sentte eret oaiveasis ja manit lállojit 6–8 beaivvi.
- Ádjána golbma vahku dan rájes go manni mannejuvvo ja dasságo dihkki sáhtta ieš mannet.
- Dábálaš dihkki eallá sullii guhtta vahku.
- Dihkki mii ieš alddis gahčá eret vuovttain, lea dávjá jápmimin.

Mo galggat iskat leat go dus dihkit?

Álkimusat lea fuobmát dihkiid go čogut dihkkečohkumiin. Guvre ja čogo vuovttaid vilgges vuloža bajábealde. Čogo go vuovttat leat goikásat. Čuoččo oivviin basadangári, beavdeliinni dahje sullasačča bajábealde. Dihkki, mii buoremusat loaktá vuovttaid vuolde, gahččá dál álkibut go čogut vuovttaid. Jus "ruska" lihkasta, de lea dat jáhkimmis dihkki. (Geahča www.lusfrinorge.no eanet dieđuid dihkkečohkuma birra njuoska- ja goikevuovttain.)

Álkkes rávvagat dihkiid birra

Maid sáhtta dahkat eastadit dihkiid?

- Geavat buori áiggi čohkut vuovttaid jeavddalaččat dihkkečohkumiin. Ále vajálduhte čohkut olles bearraša! Mađi árabut don fuobmát váttisvuolá, dađi jođáneappot beasat das eret.
- Oasálaste dihkkegoddinvahkkoloahpaide 10. ja 35. vahkkuin; movttiidahte buohkaid iežat birrasis oasálastit oktanagas.
- Leage dárkil go čogut. Dihkit ja manit leat smávvat ja daid lea váttis oaidnit.
- Ále geavat earáid gahpiriid ja čohkumiid.
- Ále geavat kemijalaš dálkasiid eastadeapmái – dat sáhtta dagahit dihkiid resistentan.
- Guhkesvuovttat mánát sáhttet bidjat vuovttaid strihkkii dahje bárgidit vuovttaid.

Maid dagan jus oaččun dihkiid?

- Čogo buot bearašlahtuid vuovttaid geahččat leat go eambbosiin dihkit.
- Dálkkot buot bearašlahtuid geain leat dihkit, oktanagas.
- Čuovo álo buktaga geavahanrávvaga. Čuovvul dálkuma gávccii beaivvi maŋŋá.
- Lea dehálaš gaskkalduhtit dihki eallinbirrajođu jođáneamos lági mielde. Vállje danne dan dálkkodanvuogi dahje dan buktaga mii du mielas heive buoremusat didjiide – mii dagaha ahte dii beassabehtet dihkiin eret beaktileamos vuogi mielde.
- Jus gávnnat olu guoros/lállon maniid, de leat dus leamaš dihkit guhká. Jus gávnnat olu ealli maniid, de leat aiddo ožžon dihkiid.
- Čogo ain vuovttaid dihkkečohkumiin 10–14 beaivvi maŋŋá go besset dihkiin eret. Dalle sáhtta leat sihkkar ahte leat geavahan dálkkodanvuogi mii lea doaibman, dahje sáhtta oaidnit leat go fas dihkan.
- Čogo vuovttaid jeavddalaččat eastadit dihkiid.
- Sterilisere ja vuošša/galmmat čohkumiid amat njoammudit eará bearašlahtuid.
- Geahččal gávdnat dihkkebukti. Muiat eará váhnemiidda ahte dii lephet dihkan, vai sii sáhttet iskat iežaset bearašlahtuid – muđui lea stuorra varra fas dihkkat. It galgga heahpanaddat jus leat dihkan. It dihka váilevaš rumašbassama geaži; dihkit oainnát loktet buoremusat buhtes vuovttain!
- Basa seangagávnniid (60 °C lea doarvá). Gahpiriid, guolgastohkosiid ja suffáguottáid sáhtta bidjat jieknaboksii idjii (unnimus njealji diibmui) dahje bivttasgoikadanmášiidni 60 °C unnimus viđa minuhtii.
- **Ii leat heahpat leat dihkan, muhto lea heahpat jus it daga maidege dainna!**